

Ügyiratszám: NAIH/2020/4900/4

[...] részére

[...]@gmail.com

Tisztelt [...]!

Ön a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (a továbbiakban: Hatóság) állásfoglalását kérte arról, hogy egy orvos gyógyszerfelírási adatai (egy adott orvos egy meghatározott gyógyszert írt-e fel, ha igen, hányszor – anélkül, hogy a beteg beazonosítható lenne) közérdekből nyilvános adatnak minősül-e.

Először engedje meg, hogy felhívjam szíves figyelmét arra, hogy a Hatóság – eljárási kereteket nélkülöző, konzultációs válaszként kiadott – jelen tájékoztatása jogi erővel, illetve kötelező tartalommal nem rendelkezik.

A Hatóság jelen ügyben rendelkezésre bocsátott információk alapján kialakított jogértelmezése más hatóságot, a bíróságot és az adatkezelőt nem köti, annak csak iránymutató jellege van. Az állásfoglalás, tájékoztatás kiadása tehát nem mentesíti annak címzettjét saját jogi álláspontjának kialakítása szükségességére, illetve az adatkezelésért fennálló felelősség alól.

A Hatóság álláspontja levelében előadott kérdéseit illetően a következő.

Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (továbbiakban: Infotv.) 26. § (2) bekezdése szerint „Közérdekből nyilvános adat a közfeladatot ellátó szerv feladat- és hatáskörében eljáró személy neve, feladatköre, munkaköre, vezetői megbízása, a közfeladat ellátásával összefüggő egyéb személyes adata, valamint azok a személyes adatai, amelyek megismerhetőségét törvény előírja. A közérdekből nyilvános személyes adatok a célhoz kötött adatkezelés elvének tiszteletben tartásával terjeszthetőek. A közérdekből nyilvános személyes adatok honlapon történő közzétételére az 1. melléklet és a közfeladatot ellátó személy jogállására vonatkozó külön törvény rendelkezései irányadóak.”

Egy orvos gyógyszerrendelési gyakorlata az orvos közfeladatának ellátásával összefüggő egyéb személyes adatának minősíthető. A közfeladat ellátásával összefüggő személyes adatok azok, amelyek a közfeladat ellátásához szorosan kapcsolódnak. Ezek jelenthetik többek között a közfeladatot ellátó személy

- munkavégzése során, feladatköre ellátása érdekében
- tett nyilatkozatokat, készített és/vagy kiadmányozott dokumentumokat,

- megtett intézkedéseket¹.

A gyógyszerrendelési gyakorlat olyan intézkedések összessége, amelyeket egy orvos közfeladata ellátása érdekében tesz, a gyógyszerfelírás közfeladatának ellátásával szorosan összefügg.

Ugyanakkor a gyógyszerrendelési gyakorlat nyilvánosságának több fokozata lehet. A legteljesebb körű nyilvánosságot egy orvos egy konkrét gyógyszerre vonatkozó gyógyszerfelírási adatai valósítják meg. A nyilvánosság egy következő fokozata, amikor egy ATC-csoportra² vonatkoztatjuk egy orvos gyógyszerrendelési adatait.

Egy közfeladatot ellátó személy személyes adatainak nyilvánossága esetén fontos mérlegelési szempont, hogy csak a közfeladat ellátása átláthatóságának biztosításához elengedhetetlen mértékben szükséges személyes adatok legyenek nyilvánosak. A személyes adatok védelméhez való jog korlátozása esetében elengedhetetlen, hogy az elérni kívánt cél fontossága és az ennek érdekében okozott alapjogsérelem megfelelő arányban álljon egymással.

Az orvosok gyógyszerfelírási szokásainak átláthatóságát mind a szakmai, mind pedig a költséghatékonysági szempontok indokolhatják. A gyógyszerekre fordított társadalombiztosítási kiadások forrása közpénz, azt a járulékfizetők, illetve az adózók állják.

A biztonságos és gazdaságos gyógyszer- és gyógyászatisegédeszköz-ellátás, valamint a gyógyszerforgalmazás általános szabályairól szóló 2006. évi XCVIII. törvény 10. §-a alapján az egészségbiztosítási szerv jogosult az orvosok gyógyszer- és gyógyászatisegédeszköz-rendelési magatartását vizsgálni, ellenőrizni és jogszabály-, illetve szerződéseség esetén a külön jogszabályban foglaltak szerint eljárni. Az egészségügyi szolgáltatók gyógyszerrendelésének és kiszolgáltatásának értékeléséről, valamint a háziiorvosi és a gyógyszerári érdekeltségi rendszer kialakításáról szóló 364/2010. (XII. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) fekteti le e vizsgálat részletszabályait. A Korm. rendelet ATC-csoportonként állapítja meg a célértékeket és a jogkövetkezmények alapját is az ATC-csoportokra megállapított elvárt értékek jelentik.

A fentiek alapján a Hatóság álláspontja szerint az orvosok gyógyszerrendelési gyakorlatának átláthatóságához nem elengedhetetlenül szükséges az egyes gyógyszerekre vonatkozó gyógyszerfelírási adatok nyilvánossága.

A Hatóság megkereste a Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelőt (a továbbiakban: NEAK) annak érdekében, hogy fejtse ki álláspontját az Ön kérdésével kapcsolatban. A NEAK álláspontja a Hatóság álláspontjával megegyezik, bár más indokok alapján jutott a NEAK ugyanarra a következtetésre. A NEAK véleménye szerint amennyiben az Eütv. 3 § f) pontjában az egészségügyi közfeladat címzettjére meghatározott engedélyezői-engedélyesi kapcsolatot az egyes orvos gyógyszerrendelési gyakorlatára alkalmazzuk, megállapítható, hogy az egyes orvos nem címzettje az egészségügyi közfeladatnak, noha annak teljesítésében részt vesz. A NEAK továbbá kifejtette, hogy az Infotv. 26. § (2) bekezdése megköveteli, hogy a közfeladat címzettje és a közérdekből nyilvános adat tartalma között jogilag értékelhető összefüggés legyen. Ezért a NEAK arra a következtetésre jutott, hogy az egyes orvos gyógyszerrendelési gyakorlatára nézve ez az összefüggés nem állapítható meg olyan erősséggel, amely indokolná az egyes orvos személyes adatainak megismertetését, ezáltal adatönrendelkezési jogainak korlátozását.

¹ Az adatvédelmi biztos 1234/H/2006. sz. ajánlása

² A biztonságos és gazdaságos gyógyszer- és gyógyászatisegédeszköz-ellátás, valamint a gyógyszerforgalmazás általános szabályairól szóló 2006. évi XCVIII. törvény 3. § 13. pontja szerint: ATC-csoport: a gyógyszerek anatómiai, terápiás, illetve kémiai hatás szerinti osztályozása

Ön arról is érdeklődött, hogy közérdekből nyilvános adatnak minősül-e, hogy melyik kórházi dolgozó vette át az adott kórház címére érkezett hivatalos iratot. Mivel a kórházi dolgozó közfeladatot ellátó személy és a levél átvétele egy a feladatköre ellátása érdekében tett intézkedés, így az irat átvevőjének neve közérdekből nyilvános személyes adatnak minősül.

A személyes adatok védelmével és a közérdekű adatok nyilvánosságával kapcsolatos kérdéseivel a jövőben is forduljon a Hatósághoz bizalommal.

Budapest, 2020. október

Üdvözlettel:

Dr. Péterfalvi Attila
elnök
c. egyetemi tanár